

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113220451
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:3113220451.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v spore žalobcu: T. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. č. XXX, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava, Mierové námestie 1, priečinok 41, Ilava, právne zastúpený JUDr. Roman Mada, advokát so sídlom Y. č. XX, M. R., proti žalovanej: V. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. č. XXX, právne zastúpená JUDr. Róbert Fatura, advokát so sídlom K. XX/XX, U. Q., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11C/57/2013-395 z 11. novembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej ako bývalých manželov (ďalej aj „vyporiadanie BSM“) a rozhodol o prikázaní nehnuteľností špecifikovaných vo výroku I. do výlučného vlastníctva žalobcu. Do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal finančné prostriedky špecifikované na účtoch uvedených vo výroku II. napadnutého rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielov sumu 11.006,33 eur v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku (výrok III.), žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Okresný súd mal preukázané, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Čadca z 09.05.2011 vydaného v konaní sp. zn. 8C/50/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 08.06.2011 a posudzoval, ktoré z vecí označených sporovými stranami patrili ku dňu zániku ich manželstva do BSM. Právne vec posudzoval podľa ustanovení § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 150 Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že do BSM žalobcu a žalobkyne patria nehnuteľnosti (ktoré následne prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu) a peňažné sumy na bankových účtoch účty vo výške zistenej ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva strán (ktoré prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej). Hnuteľné veci, ktoré žalobca označil ako veci patriace do BSM nevyporiadal z odôvodnením, že ich žalobca riadne nekonkretizoval, nepredložil doklady o ich nadobudnutí, prípadne ich fotografie. Keďže vyjadrenia sporových strán sa rozchádzali v tom, kde sa tieto veci nachádzajú, či vôbec existujú a v akom stave by mali byť, bolo na žalobcovi dôkazné bremeno aby uvedené preukázal. Pokiaľ išlo o motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf, ŠPZ: IL637BB, zelenej farby, okresný súd ho nevyporiadal, konštatoval, že bolo zošrotované a strany sa ocitli v dôkaznej núdzi, pokiaľ chceli preukázať jeho hodnotu ku dňu zániku ich BSM. Rodinný dom číslo súpisné XXXX, postavený na parc. č. 9823/1, ako aj táto parcela sú zapísané na LV č. XXXX, pre kat. úz. N. ako

výlučné vlastníctvo J. Q., ktoré nadobudla na základe rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy č. V748/2008 z 26.03.2008, okresný súd ho preto nezaradil do masy BSM. Okresný súd ustálil hodnotu čistej masy BSM na 27.884,45 eur s tým, že na každú stranu sporu pripadá podiel v hodnote 13.942,22 eur. Keďže prikázal žalobcovi aktíva v hodnote 2.935,89 eur a žalovanej v hodnote 24.948,56 eur, na vyrovnanie podielu žalobcu uložil žalovanej povinnosť vyplatiť žalobcovi rozdiel medzi sumou, ktorá pripadá na jeho podiel a skutočnými aktívami, ktoré mu boli v rámci vyporiadania prikázané, t. j. 11.006,33 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na ich náhradu. Poukázal na to, že nebol viazaný žalobou a spôsob vyporiadania medzi stranami sporu vyplýval z právneho predpisu a u žiadnej zo strán nebolo možné konštatovať úspech alebo neúspech v spore.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Nesúhlasil s výškou sumy finančných prostriedkov na účtoch v peňažných ústavoch, z ktorej vychádzal pri vyporiadaní BSM okresný súd. Uviedol, že sa domnieva, že na účtoch počas trvania súdneho konania pribudli aktíva vo forme úrokov z vkladov - istín, ktoré súd opomenul zahrnúť do masy BSM a uviesť ich výšku k 11.11.2020, čo malo za následok, že nesprávne určil masu finančných aktív BSM a tým ho poškodil. Ďalej poukázal na to, že žalovanej boli prikázané všetky peňažné účty, okrem iného aj účet vedený vo F., a.s. Bratislava so zostatkom 10.084,00 eur. Žalovaná je povinná vyplatiť mu na vyporiadací podiel sumu vo výške 11.006,33 eur, ak by okresný súd prisúdil tento účet jeho osobe, nemusela by ho žalovaná s týmito prostriedkami vyplácať a on by mal k dispozícii peniaze ihneď a žalovaná by mu bola povinná vyplatiť iba nepatrnú sumu. K záveru okresného súdu, pre ktorý nevyporiadal ním označené hnutelné veci uviedol, že okresný súd vychádzal len z výpovedí svedkov, ktorí boli z pochopiteľných dôvodov voči jeho osobe zaujatí. Nepreveril ich tvrdenia, ale považoval za pravdivé aj napriek skutočnosti, že žalovaná, pokiaľ išlo o spoločné účty najskôr tvrdila, že neexistujú a v konaní bol preukázaný opak, teda bolo zrejmé, že žalovaná klamala. Sám nemal možnosť zabezpečiť si listinné dôkazy alebo fotografie, pretože sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody už 5 rokov, je bez finančných prostriedkov, ktorými by si mohol zabezpečiť požadované dôkazy, žiadna osoba mu nebola ochotná poskytnúť súčinnosť a právni zástupcovia, ktorí mu boli pridelení, nemali oprávnenie vstupovať na pozemok jeho dcéry, lebo nehnuteľnosti v C. a v N. nie sú už v jeho vlastníctve. Požiadavka súdu, aby preukázal svoje tvrdenia týkajúce sa hnutelných vecí bola nevykonateľná, takéto dôkazy mal povinnosť zabezpečiť súd zo zákona bez toho, aby bol stranami k takémuto konaniu vyzývaný. Okresný súd sa tiež nevysporiadal s transakciami na účte vedenom vo F., a.s. Trenčín, z ktorého žalovaná vybrala finančné prostriedky a zapožičala ich na kúpu nehnuteľnosti - bytu svojej sestre, L. B. do Talianska. Ide o identickú výšku finančných prostriedkov, aké sa nachádzali na predchádzajúcich dvoch účtoch, no súd nevykonal dokazovanie o pohyboch vkladov a výberov uskutočnených žalovanou. Pokiaľ išlo o výrok okresného súdu o trovách konania, žalobca v odvolaní uviedol, že voči nemu nemá väčšie výhrady, poukázal však na skutočnosť, že ako žalobca bol v spore úspešný. Žalovaná od samého začiatku popierala existenciu spoločných peňazí patriacich do masy BSM, opak bol však pravdou. Rozhodnutie okresného súdu označil za neštandardné pokiaľ mal v spore úspech a napriek tomu mu nepriznal trovy konania, zároveň však uviedol : „...„no nemá už síl, aby sa snažil o zmenu v tejto časti rozsudku tento napádať“.... Na základe podaného odvolania žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne sám rozhodol tak, že okrem nehnuteľností, ktoré boli do jeho vlastníctva prikázané napadnutým rozsudkom okresného súdu, prikáže do jeho vlastníctva i finančné prostriedky vedené vo F., a.s. Bratislava č. účtu: XXXXXXXXXX vo výške 10.084,- eur, ostatné finančné prostriedky budú ponechané žalovanej s tým, že na vyrovnanie podielov mu žalovaná vyplatí 3.212,33 eur.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Tvrdila, že okresnému súdu neklamala, na pojednávaní uviedla, že má bankové účty no nevedela označiť ich presné čísla. Súd vyžadoval len výpisy z bankových účtov, ktoré boli vedené na jej osobu, no nie z bankového účtu žalobcu, pričom tento mal byť vedený v P. P. a mal byť naň poukazovaný jeho invalidný dôchodok. Uviedla, že svojej sestre žiadne finančné prostriedky do Talianska neposielala, naopak bola to skôr sestra, ktorá pomáhala jej. Pokiaľ ide o hnutelné veci označené žalobcom, v tomto prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že tieto hnutelnosti ku dňu zániku BSM existovali. Pokiaľ išlo o odvolanie voči nepriznaniu trov konania ani jednej z procesných strán, aj v tejto časti s rozhodnutím okresného súdu žalovaná súhlasila.

5. Žalobca v písomnom podaní z 08.06.2021, ktoré bolo doručené odvolaciemu súdu 14.06.2021 „doplnil“ podané odvolanie s tým, že žiada do vyporiadania BSM zahrnúť aj dom s pozemkom ako to navrhoval už na okresnom súde, nakoľko tento bol iba formálne napísaný na dcéru J. Q..

6. Následne dňa 14.07.2021 bolo právnym zástupcom žalobcu zaslané odvolaciemu súdu podanie zo 14.07.2021, označené ako „Doplnenie“. Uviedol, že dcéra žalobcu J. Y. v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/13/2020, ktoré bolo konané dňa 26.05.2021 uviedla súdu, že finančné prostriedky vo výške 350.000,- Sk na kúpu nehnuteľností jej poskytla matka, t. j. žalovaná. V čase, kedy došlo k prevodu nehnuteľností boli so žalovanou manželia, nemali rozdelené ani zúžené BSM a o takejto pôžičke svojej dcére nemal vedomosť, ide preto o rozhodujúcu skutočnosť, ktorá má vplyv na rozhodnutie o veci. Do masy BSM tak patria aj tieto finančné prostriedky.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v súlade s ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolacie námietky žalobcu smerovali voči spôsobu vyporiadania finančných prostriedkov vedených na účtoch označených vo výroku II. rozsudku okresného súdu. Okresný súd do vyporiadania zahrnul peňažné prostriedky na predmetných účtoch vo výške vyčíslenej k 08.06.2011, t. j. ku dňu zániku BSM rozvodom manželstva strán sporu. Žalobca v odvolaní tvrdil, že na predmetných účtoch počas trvania súdneho konania pribudli aktíva vo forme úrokov z vkladov, ktoré okresný súd do masy BSM nezahrnul. Žalobca však v rámci konania pred súdom prvej inštancie netvrdil, že predmetné účty a finančné prostriedky na nich sú úročené. Okresný súd vychádzal zo správy peňažných ústavov týkajúcich sa zostatku na uvedených účtoch, ktoré boli všetky vedené na meno žalovanej. Okresný súd tak na základe vykonaného dokazovania výšku finančných prostriedkov ustálil správne. Žalobca žiadal, aby mu bol prisúdený účet vedený vo F., a.s. Bratislava, č. : XXXXXXXXXX s finančnými prostriedkami vo výške 10.084,- eur z dôvodu, že by mal predmetné finančné prostriedky k dispozícii ihneď a nemusela by ho žalovaná vyplácať na základe rozhodnutia súdu vyporiadavacím podielom v sume 11.006,33 eur, ale iba v sume, ktorá tvorí rozdiel medzi týmto vyrovnávacím podielom a finančnými prostriedkami na tomto účte. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania ustálil, že účet vo F., a.s. bol vedený na meno žalovanej. Žalobca v konaní pred okresným súdom (ani v rámci podaného odvolania) túto skutočnosť nerozporoval a netvrdil, že by spolu so žalovanou boli účastníkmi právneho vzťahu, na základe ktorého bol v tomto peňažnom ústave vedený bankový účet. Vo všeobecnosti platí, že vzťah banky a vkladateľa finančných prostriedkov má záväzkovo-právnu povahu a nie je možné ho definovať ako právo k veci - k peňažnému účtu. Vkladateľ vystupuje ako veriteľ voči banke, ktorej boli prenechané finančné prostriedky. Vlastný vzťah k finančným prostriedkom, ktorý môže mať aj vecno-právny charakter nesúvisí so vzťahom veriteľov k banke ako dlžníkov. K právnej povahe finančných prostriedkov na predmetnom účte treba v zmysle tohto výkladu akcentovať fakt, že tieto znamenajú pohľadávku žalovanej voči banke. Len táto môže vo vzťahu k banke nakladať s účtom a peňažnými prostriedkami na ňom (vyberať ich, prípadne vkladať). Preto nie je možné vysporiadať finančné prostriedky na tomto účte spôsobom, ktorý navrhoval žalobca teda „prikázať“ vklad na tomto účte žalobcovi, bráni tomu právna úprava upravujúca zmluvu o bežnom účte (§ 708 a nasl. Obchodného zákonníka). Banka neskúma vzájomné nároky manželov a spôsob vyporiadania finančných prostriedkov vedených na peňažnom účte, nie je ani prípadným súdnym rozhodnutím, ktorým by boli finančné prostriedky na tomto účte prikázané žalobcovi viazaná, a to ako už bolo konštatované z dôvodu existencie právneho vzťahu iba medzi ňou a žalovanou.

9. Žalobca v odvolaní ďalej poukazoval na nemožnosť zabezpečiť si dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o existencii hnutelných vecí, ktoré žiadal zahrnúť do masy BSM z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Okresný súd však ako dôvod, pre ktorý nezahrnul hnutelné veci do masy BSM uviedol, že žalobca nie len dôkazy nepredložil, ale, ani žiadne dôkazy, ktoré by jeho tvrdenia o existencii týchto hnutelných vecí mali preukazovať neoznačil. Preskúmaním procesného postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil pochybenie pri vykonávaní dokazovania. Podľa Civilného sporového poriadku súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, výnimočne môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli, ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to umožňuje explicitne zákon (spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory, individuálne pracovno-právne spory). Výnimky zo zásady, podľa ktorej môže súd vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, sú tiež upravené v § 185 ods. 2 a 3 CSP. Podľa tohto ustanovenia súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva

z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou. Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné a na zistenie cudzieho práva. Bolo tak vecou žalobcu (ktorý je navyše zastúpený osobou znalou práva), aby navrhol vykonanie konkrétnych dôkazov. Civilný sporový poriadok upravuje edičnú povinnosť (§ 189), t.j. súd môže uložiť tomu, kto má potrebu vec, na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil, informačnú povinnosť (§190), v zmysle ktorej každý je povinný na požiadanie súdu bezodkladne písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie súdu, prípadne ako jeden z dôkazných prostriedkov obhliadku (§ 211). Je však na strane sporu, či použitie týchto inštitútov uplatní. Keďže ich žalobca nevyužil, okresný súd dospel k správneému záveru, že nepreukázal tvrdenia o existencii ním označených hnutelných vecí, ktoré mali byť zaradené do masy BSM.

10. V podaní, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 14.06.2021 priamo žalobcom a následne v podaní zo 14.07.2021, ktoré bolo doručené krajskému súdu právny zástupcom žalobcu, žalobca poukazuje na to, že predmetom vypořádania mal byť rodinný dom, ktorého vlastníčkou je iba formálne jeho dcéra, respektíve mali byť vypořadane aj finančné prostriedky, ktoré boli poskytnuté z účtu žalovanej vo výške 350.000,- ich dcére v roku 2008 na kúpu rodinného domu. Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Predmetné podania boli urobené po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, ktorá žalobcovi uplynula 02.11.2020 (rozsudok bol doručený právneému zástupcovi žalobcu dňa 16.11.2020, zákonná lehoť na podanie odvolania je 15 dní, jej posledný deň pripadá na 01. november 2020, čo bol sviatok, preto sa posledný deň lehoty posúva na nasledujúci najbližší pracovný deň). Odvolací súd sa preto uvedenými podaniami žalobcu už nemohol zaoberať.

11. Žalobca v odvolaní poukazoval na nesprávnosť závislého výroku III. o trovách konania, avšak vychádzajúc z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že správnosť uvedeného výroku nenapáda. Odvolací súd však preskúmal aj správnosť uvedeného výroku rozsudku okresného súdu ako výroku závislého od výrokov, ktoré boli odvolaním priamo napadnuté. Dospel k záveru, že pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd správne prihliadal na charakter predmetu konania - vypořadanie BSM, okolnosti vyplývajúce z priebehu konania a správne žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd aj preto v tomto výroku rozsudku okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolacím námietkam žalobcu vyhovené nebolo, rozsudok okresného súdu bol potvrdený, preto v odvolacom konaní nebol žalobca úspešný, preto odvolací súd priznal žalovanej voči žalobcovi nároku na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)